

Experiment en spel poëzie Giterson

'...pa ami, poesia ta pensamentu kombertí den realidat, via emoshon kaptá pa e reseptor ku por ta e lektor òf e oyente'

Cathleen Giterson is een van de auteurs die een presentatie houdt tijdens het literatuurevenement en uitwisselingsproject Krusa Laman. Reden voor Wim Rutgers om wat dieper op deze schrijfster in te gaan. Rutgers is buitengewoon hoogleraar Caraïbische letterkunde aan de Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA) die tal van artikelen en boeken schreef over Caraïbische literatuur.

DOOR WIM RUTGERS



Onder de rubriek 'konsientisá' (bewustmaking) op de website is er een reeks foto's te zien over 'streetpainting', gemaakt door Giterson. „In de rubriek Tertulia worden artistieke, literaire of muzikale activiteiten gepresenteerd”, zo legt de schrijfster daar uit.



Ata balabra!

Ora Cha Tiger
ker a kose bo boka sera
ku bol di hilu di diabel

(Als Cha de tijger - uit de verhalen van Kompa Nanzi - je mond wil dichtnaaien met een draadbol van de duivelsdraad...)

Een versje uit: 'Mi lenga Papiamentu'. Op de website volgt een uitleg over de plant 'hilu di diabel' (duivelsdraad).

FOTO LAURENT DELVOYE, CARMABI



Cathleen Giterson met Tessally tijdens de presentatie van haar eerste boek in 2010, dat gepaard ging met het bespelen van een tambú. FOTO EIGEN

Soms zie je een aantrekkelijk boek dat je interesseert en dat je daarom meteen aanschaft en leest, waarna het in de boekenkast wordt bijgezet tussen de vele andere. Onterecht vaak, maar andere nieuw verschenen boeken vragen hun aandacht. Zo is een mooie uitgave van Cathleen Giterson uit 2010 teveel in de schaduw gebleven, terwijl het naar mijn mening niet alleen een van de naar uiterlijk best verzorgde Papiamentstalige boeken van dat jaar is, maar ook opvalt door zijn veelzijdige inhoud van diverse vormen van poëzie en poëtisch proza.

Gitersons debuut draagt de bescheiden titel 'Djis un pensamentu'; Kolekshon di poesia i prosa poético, Tomo I' en bevat zes delen gedichten, gevolgd door een twintigtal verhalen en een woordenlijst van meer dan tien pagina's die op zich al aangeven dat ze haar taak als auteur en taalkundige serieus neemt. Een vijftwintigtal illustraties in de vorm van foto's verfraait het stevig ingebonden boek met een zeer leesbare en in lettertype gevarieerde lay-out.

Waar sommigen snel een nietje door enkele tientallen pagina's met een slap kaffje en povere inhoud slaan, is *Djis un pensamentu* daarentegen een voldragen, mooi gebonden kleurrijke bundel van 177 bladzijden op stevig papier.

De bundel opent met een uitvoerige introductie van literair-historische stromingen en literair-theoretische aspecten, vergezeld van een verantwoording van haar persoonlijke ontwikkeling als auteur, onder het aan de Amerikaans-Engelse auteur Robert Frost (1874-1963) ontleende motto: 'Poetry is when an emotion has found its thought and the thought has found words'. Van de gedachte, via de emotie naar reële woorden in communicatie met de lezer of luisteraar... het is exact wat Cathleen Giterson in haar eersteeling doet: „...pa ami, poesia ta pensamentu kombertí den realidat, via emoshon kaptá pa e reseptor ku por ta e lektor òf e oyente.”

Sla de uitvoerige inleiding niet over, want tijdens het lezen van de bundel blijkt meer en meer dat de in de introductie gegeven theoretische beschouwingen zeer functio-

neel zijn, omdat ze in de veelzijdige en veelsoortige gedichten terugkomen, zowel naar vorm als naar inhoud, want met de veelvormige verscheidenheid loopt inhoudelijke variatie parallel met thema's als liefde en erotiek, natuur en cultuur, taal en religie, verleden en toekomst van het eiland en het leven ver daarbuiten, kortom allerlei aspecten van het leven zelf.

Waarom is deze bundel nu zo belangrijk? Giterson zet

met een brede literair-historisch veelzijdige kennis, de vensters in haar eigen taal Papiamentu wijl open naar grote delen van de wereldliteratuur, maar ook met verwijzingen naar de lokale literatuurgeschiedenis. Waar er terecht nogal eens opgemerkt moet worden dat veel van onze 'dichters' zelf nooit lezen en daardoor niet op de hoogte zijn en zich bewust zijn van wat ze eigenlijk doen, zuigt de dichteres de mondiale literatuur op en verwoordt die op persoonlijk verinnerlijkte wijze in haar eigen taal, vanuit de brede literaire belangstelling en kennis rond vorm en inhoud, die ze door haar taalstudie verworven heeft.

De schrijfster hanteert een veelheid aan dichtvormen. De hele literaire wereld is haar inspiratie, vooral in de laatste afdeling van de bundel 'Boka bisa boka' met een poëtische potpourri van dichtvormen als haiku, senryu, naani, aforismo, limerick, sedoka, septolet, clerhew, noneto, cinquain di sílaba, cinquain di palabra, cinquain di gramátika.

De laatste afdeling 'Berdát no sa pika lenga' bevat twintig voorbeelden van 'prosa poético' met epische poëzie



Cathleen Giterson studeerde Spaanse taal en literatuur aan de Universiteit Utrecht en behaalde vervolgens haar postdoctorale diploma docent eerste graad. Ze werkt als taalkundige en vertaler bij de Fundashon pa Planifikashon di Idioma (FPI), terwijl ze ook beëdigd vertaler Spaans-Nederlands is.



Rutgers vindt het boek een 'mooie uitgave, een van de naar uiterlijk best verzorgde Papiamentstalige boeken van 2010'. Het boek is volgens hem teveel in de schaduw gebleven.

Festival Internashonal di Literatura

PODER DI MEMORIA

20 i 21 di aprel 2012



krusa Laman
writers unlimited curacao

Djabièrnè 20 di aprel

Teatro Luna Siou, 20.00 or. Entrada: f 10,-

Debate literario The Power of Memory

Rodaan Al Galidi Irak/Hulanda
Richeni Anzano Kòrsou
Petina Gappah Zimbabwe
Helon Habila Nigeria
David van Reybroeck België
Miriam Sluis Kòrsou

Muzik

Rhazul i su grupo

Djasabra 21 di aprel

Villa Maria, 20.00 or. Entrada: f 15,-

Nochi literario

Rodaan Al Galidi Irak/Hulanda
Lucille Berry-Haseth Kòrsou
Petina Gappah Zimbabwe
Cathleen Giterson Kòrsou
Helon Habila Nigeria
David van Reybroeck België

Muzik i kanto

Serenada

12-27 di aprel
Eksposishon PODER DI MEMORIA na NAAM

Djeweos 19 di aprel, 15.00 or
Ban Topa Krusa Laman-Writers Unlimited Curacao na NAAM

13-26 di aprel
Eksposishon na Biblioteka Pùbliko

Organisashon i kontakto
Fundashon pa Planifikashon di Idioma
T: 869 1166
E: fpi@fpi.an

'Djis un pensamentu' en bevat een poëtisch auteurscredo. Het is ook deze combinatie van kennis en leeservaring van de auteur die vervolgens veelzijdig vorm gekregen heeft in een

gevarieerde bundel die een verademing is voor de lezer en op haar beurt als inspiratie kan dienen voor andere auteurs en hun productie van toekomstige lokale literatuur.

Cathleen Giterson:
Djis un pensamentu; Kolekshon di poesia i prosa poético; Tomo I.
Drukkerij 'De Curaçaosche Courant' nv.
2010, 177 pagina's, ISBN 978 99904 0 989 5
djispi@djisunpensamentu.com



„Cathleen is bijzonder. Zo heeft ze een eigen website die goed onderhouden is en in goed Papiaments geschreven”, zegt collega Ini Statia. www.djisunpensamentu.com